

**Briuselis, 2026 m. birželio 24 d.
(OR. en)**

11076/26

**COPEN 241
JAI 877
EJUSTICE 32
DROIPEN 116
IXIM 144**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 19 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 284 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro naudojantis Europos nuosprendžių registrų informacine sistema (ECRIS)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 284 final.

Pridedama: COM(2026) 284 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 19
COM(2026) 284 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro naudojančios Europos
nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS)**

{SWD(2026) 152 final}

1. Įvadas

Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) paskirtis – pagerinti saugumą ES laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, suteikiant galimybę valstybėms narėms veiksmingai keistis informacija apie ankstesnius baudžiamųjų teismų priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius ES. ECRIS pradėjo veikti 2012 m. balandžio mėn. Ji reglamentuojama 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio¹. 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/316/TVR dėl Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos sukūrimo buvo pakeistas Direktyva (ES) 2019/884, tačiau jis tebėra privalomas Danijai ir Airijai².

2017 m. birželio 29 d. Komisija pagal Tarybos sprendimo 2009/316/TVR 7 straipsnį priėmė pirmą statistinę ataskaitą, kuri apėmė laikotarpį nuo 2012 m. balandžio mėn. iki 2016 m. gruodžio 31 d.³ 2020 m. gruodžio 21 d. priimta antra Komisijos statistinė ataskaita, kuri apėmė laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.⁴

Dabartinė ataskaita⁵ – trečia Komisijos statistinė ataskaita dėl keitimosi valstybių narių nuosprendžių registruose esančia informacija per ECRIS. Jos tikslas – įvertinti, ar valstybių narių keitimasis informacija atitinka ECRIS teisinę sistemą, ir nustatyti visas problemas, susijusias su sistemos efektyvumu, siekiant ištaisyti padėtį. Komisija pasilieka teisę imtis visų tinkamų veiksmų siekiant užtikrinti, kad valstybės narės įvykdytų savo teisinius įsipareigojimus, nustatytus Tarybos pamatiniame sprendime 2009/315/TVR.

Ši ataskaita buvo priimta prieš pradėdant veikti sistemai ECRIS-TCN, kuria ECRIS bus papildyta veiksmingu keitimosi informacija apie nuteistus trečiųjų šalių piliečius mechanizmu⁶, siekiant įvertinti valstybių narių keitimąsi informacija prieš pradėdant veikti šiai naujai sistemai.

1.1. ECRIS statistiniai duomenys

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas ECRIS naudojimas penkerių metų laikotarpiu nuo **2020 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.** Prie ataskaitos pridedamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2026)152 (toliau – Komisijos tarnybų darbinis dokumentas). Kai kuriais šioje ataskaitoje pateikiamais statistiniais duomenimis apžvelgiama bendra padėtis per 13 metų ECRIS veikimo laikotarpį, skaičiuojamą nuo sistemos veikimo pradžios 2012 m. balandžio mėn. Vis dėlto lyginamieji statistiniai visų valstybių narių duomenys ir pavienių valstybių narių statistinių duomenų lentelės, pateikiamos Komisijos tarnybų darbinio dokumento 3 skirsnyje, apima duomenis, kuriais per ECRIS keistasi pastaruosius penkerius metus, t. y. 2020–2024 m. Prireikus ankstesnių metų statistiniai duomenys buvo naudojami kaip atskaitos taškas. Ataskaitoje taip pat pateikiami **duomenys apie keitimąsi informacija su Jungtine Karalyste iki 2020 m. gruodžio 31 d.**⁷

¹ OL L 93, 2009 4 7, p. 23. su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2019/884 (OL L 151, 2019 6 7, p. 143).

² OL L 93, 2009 4 7, p. 33. Šis sprendimas buvo pakeistas Direktyva (ES) 2019/884 valstybių narių, kurioms privaloma ši direktyva, atžvilgiu (nuo 2022 m. birželio 28 d.).

³ COM(2017) 341 *final*; SWD(2017) 242 *final*.

⁴ COM(2020) 778 *final*; SWD(2020) 378 *final*.

⁵ Remiantis Pamatinio sprendimo 2009/315/TVR 13a straipsnio 3 dalimi.

⁶ Žr. 2.9 skirsnį.

⁷ Jungtinė Karalystė buvo ES valstybė narė iki 2020 m. sausio 31 d., tačiau pagal Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnio 1 dalį pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigėsi 2020 m. gruodžio 31 d., ji toliau keitėsi informacija per ECRIS. Šiuo metu Jungtinė Karalystė keičiasi informacija apie teistumą su ES valstybėmis narėmis remdamasi Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu.

Ataskaita grindžiama sistemos automatiškai sugeneruotais statistiniais duomenimis, kuriuos valstybės narės po to siunčia Komisijai. Iš ECRIS nustatytų 233 statistinių duomenų rodiklių buvo pasirinkta paskelbti tik reikšmingiausią ir aktualiausią informaciją. Be to, valstybių narių buvo paprašyta pateikti statistinius duomenis apie jų teritorijoje priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių dėl kitų valstybių narių piliečių skaičių, kad Komisija galėtų pateikti apžvalgą apie tai, kaip įgyvendinama pranešimo procedūra. Ataskaitoje pateikiami iš visų 27 valstybių narių gauti apkaltinamųjų nuosprendžių duomenys, taip pat iš Jungtinės Karalystės gauti 2020 m. duomenys.

1.2. Bendrieji ECRIS principai

ECRIS grindžiama decentralizuota struktūra, o nuosprendžių registrų informacija keičiamasi elektroninėmis priemonėmis ir tik tarp valstybių narių centrinių institucijų.

Kiekviena valstybė narė, nuteisusi kitos valstybės narės pilietį, privalo kuo greičiau tai valstybei narei (toliau – pilietybės valstybė narė) pateikti per ECRIS visą su apkaltinamuoju nuosprendžiu susijusią informaciją (**pranešimai apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius**) ir visus paskesnius atnaujinimus (**pranešimai apie informacijos atnaujinimą**).

Taigi pilietybės valstybė narė tvarko tiek visų apkaltinamųjų nuosprendžių, kuriuos kitų ES valstybių narių baudžiamieji teismai priėmė dėl jos piliečių, centrinę saugyklą, tiek pačioje valstybėje narėje priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių centrinę saugyklą. Tuomet pilietybės valstybė narė privalo saugoti bei atnaujinti visą per ECRIS gautą informaciją ir teikti nuosprendžių registrų informaciją (**atsakymai į prašymus**), kai gauna prašymą iš kitos valstybės narės (**prašymai pateikti informaciją**), per **trumpą 10 arba 20 dienų laikotarpį**⁸.

1.3. Santrauka

Praėjus daugiau kaip 10 metų nuo ECRIS veikimo pradžios, **2022 m. pasiektas svarbus etapas – visos 27 valstybės narės tapo visiškai tarpusavyje sujungtos** ir buvo sukurtas bei stabilizuotas didžiausias įmanomas 702 jungčių skaičius. Taip užtikrinama, kad informacija apie teistumą būtų galima keistis visoje ES, nesusiduriant su techninėmis kliūtimis.

Dėl pandemijos ir „Brexit’o“ sumažėjęs keitimasis informacija vėl pradėjo didėti ir 2024 m. pasiekė beveik 4,8 mln. pranešimų, t. y. vidutiniškai 400 000 pranešimų per mėnesį. Nuo 2017 m. keitimosi informacija struktūra labai pasikeitė – dabar prašymų pateikti informaciją skaičius beveik penkis kartus viršija pranešimų apie apkaltinamuosius nuosprendžius skaičių.

Kitų valstybių narių piliečių apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius 2020 m. gerokai sumažėjo (iki maždaug 250 000 nuosprendžių per metus) ir nuo to laiko išliko tokio paties lygio, todėl **gauta mažiau pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius**. 2024 m. pranešimų skaičius sumažėjo iki 260 000, palyginti su 2014 m. lygiu. **Šiuo metu visos valstybės narės perduoda pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius**, o daugelis valstybių narių išsprendė ilgai neišspręstas bylas, tačiau ne apie visus apkaltinamuosius nuosprendžius pranešama, visų pirma pranešimų nepateikė Danija, Airija, Liuksemburgas, Slovakija ir Rumunija.

⁸ Bendrųjų principų, kuriais reglamentuojamas keitimasis informacija per ECRIS, išsamų aprašymą žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 skirsnįje.

Prašymų pateikti informaciją skaičius toliau nuolat didėjo ir 2024 m. pasiekė 1,2 mln. 2019 m. **ECRIS naudojimas visiškai pasikeitė** – prieš tai ji **dažniau naudota kitais nei baudžiamojo proceso tikslais**. 2024 m. tokie prašymai sudarė **56 proc. visų prašymų** ir daugiausia buvo susiję su patikrinimais dėl įdarbinimo veiklai, susijusiai su kontaktais su vaikais, arba prašymais, kuriuos asmenys pateikė siekdami patikrinti informaciją apie savo teistumą.

Vis dėlto **kelios valstybės narės**, įskaitant Graikiją, Bulgariją, Estiją, Vengriją, Airiją, Italiją, Latviją, Maltą ir Slovėniją, vis dar **ribotai naudojasi ECRIS, kad gautų informacijos apie teistumą**. Kai kurios valstybės narės (Belgija, Kroatija, Vengrija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Slovėnija ir Slovakija) ECRIS **naudoja išimtinai arba beveik išimtinai baudžiamojo proceso tikslais**, o kitos valstybės narės (Čekija, Kipras, Graikija ir Ispanija) prašo informacijos **beveik išimtinai kitais tikslais**.

2024 m. tik 16,6 proc. atsakymų buvo pateikta informacija apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius, o tai rodo didėjančią prašymų pateikti informaciją kitais nei baudžiamojo proceso tikslais dalį. Vis dėlto daugiau kaip 197 000 atsakymų atskleista informacija apie anksčiau priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius.

Palyginti su 2019 m., laikas, per kurį pateikiami atsakymai, labai sutrumpėjo: pavėluotų atsakymų skaičius sumažėjo perpus, o prašymų, kurių pateikimo terminas baigėsi, skaičius sumažėjo daugiau kaip penkis kartus. Tačiau 9,7 proc. atsakymų vis dar buvo išsiųsti pasibaigus teisės aktuose nustatytam terminui, o į 38 000 prašymų pasibaigus terminui taip ir neatsakyta.

Nepaisant **teigiamos informacijos atnaujinimų skaičiaus tendencijos** (254 000 atnaujinimų 2024 m.), kai kurios valstybės narės vis dar pateikia tik kelis atnaujinimus (Bulgarija, Graikija, Airija ir Malta) arba jų visai nepateikia (Estija ir Slovėnija).

Nerimą kelia **neatsakytų prašymų skaičiaus didėjimas**: 2020–2024 m. negauta atsakymų į 317 000 prašymų (5,8 proc. visų prašymų), daugiausia iš Kipro, Bulgarijos, Kroatijos, Ispanijos ir Graikijos. Vis didėjanti tendencija nesilaikyti pareigos atsakyti į prašymus pateikti informaciją kelia nerimą, atsižvelgiant į galimas tragiškas to pasekmes.

Keitimosi informacija apie trečiųjų šalių piliečius skaičius tebėra ribotas (88 000 prašymų – 7 proc. visų prašymų), nors tikimasi, kad 2027 m. pradėjus veikti sistemai ECRIS-TCN jis padidės.

Skirtumai tarp valstybių narių kalbant apie jų aktyvumą ir darbo krūvį vis dar dideli.

2. Keitimasis informacija ECRIS – skaičiai

2.1. Prisijungusios valstybės narės

ECRIS – tai decentralizuota sistema, kurioje visos valstybės narės turėtų būti sujungtos tarpusavyje. Valstybė narė laikoma prisijungusia prie ECRIS, jei ji keičiasi nuosprendžių registrų informacija bent su viena kita prie sistemos prisijungusia valstybe nare.

ECRIS istorijoje pasiektas **dar vienas svarbus etapas – visos valstybės narės šiuo metu yra prisijungusios prie ECRIS** ir keičiasi nuosprendžių registrų informacija **su visomis kitomis valstybėmis narėmis**.⁹

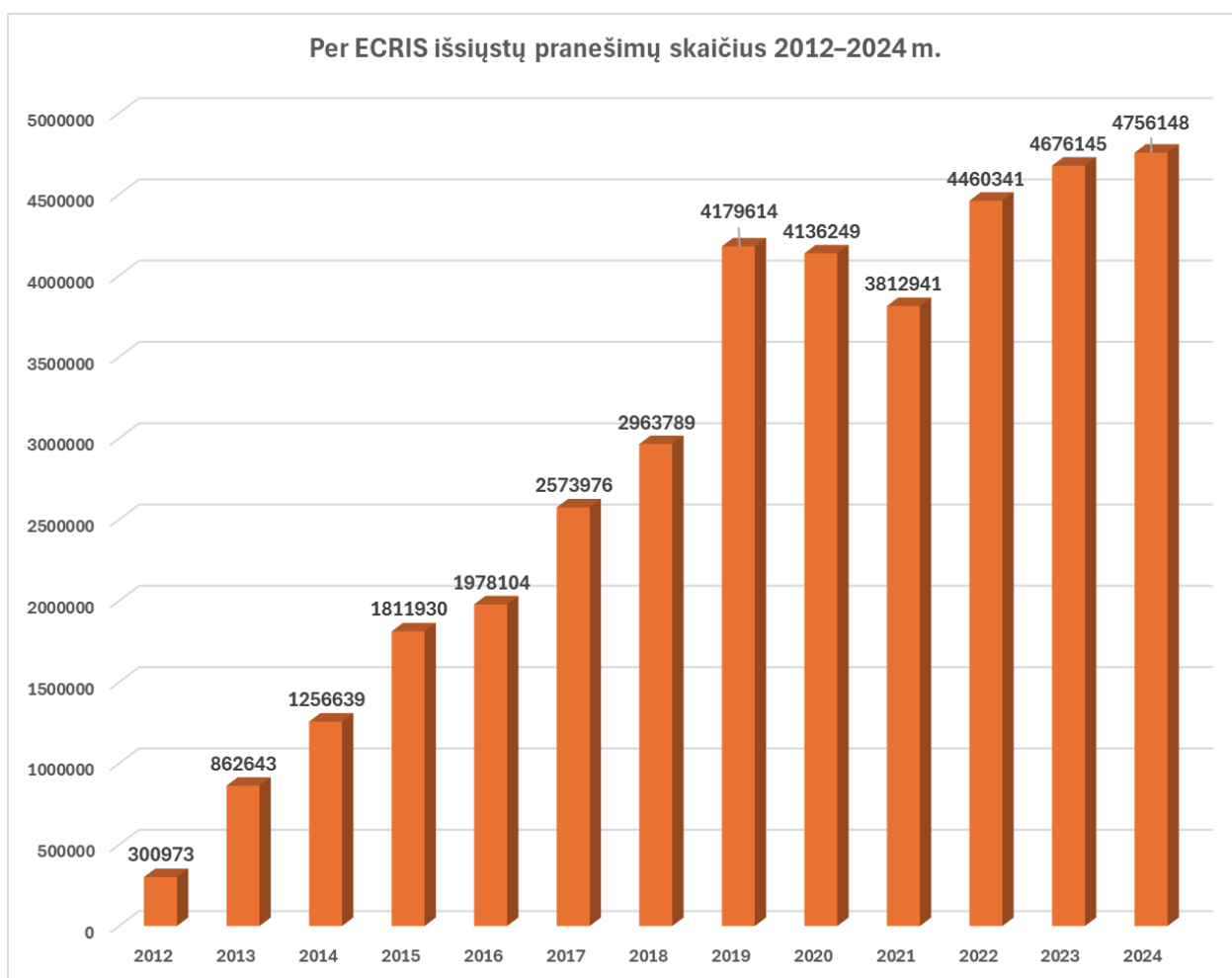
⁹ Prisijungimo prie ECRIS tinklo istoriją žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.1 skirsnyje.

Sistema ECRIS pradėjo veikti 2012 m. ir tada joje buvo 173 jungtys iš tuo metu galimų 702 jungčių (prisijungus 27 valstybėms narėms). Iki 2019 m. pabaigos sukurta 670 jungčių (90 proc. iš tuo metu galimų 756 jungčių). Tik 2022 m., praėjus 10 metų nuo tada, kai ECRIS pradėjo veikti, buvo **sukurtos visos 702 galimos jungtys**¹⁰ tarp valstybių narių ir nuo to laiko jos yra stabilios.

➤ **Visos 27 valstybės narės yra prisijungusios prie ECRIS ir keičiasi nuosprendžių registrų informacija su visomis kitomis valstybėmis narėmis**
Po 10 ECRIS veikimo metų jos istorijoje pasiektas **dar vienas svarbus etapas – 2022 m.** buvo sukurta **visos 702 galimos jungtys** tarp valstybių narių ir nuo to laiko jos yra stabilios.

2.2. Bendras pranešimų, kuriais apsiikeista, skaičius

Toliau pateiktame grafike parodytas didėjantis metinis pranešimų, kuriais tarpusavyje keitėsi visos prisijungusios valstybės narės, skaičius nuo 2012 m. balandžio mėn., kai ECRIS pradėjo veikti, iki 2024 m. gruodžio 31 d. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad 2012 m. sistema veikė tik 8 mėnesius. Į šį skaičių įtraukti visų rūšių pranešimai: pranešimai, atnaujinimai, prašymai, atsakymai, prašymų atmetimai, kiti atsakymai ir keitimasis papildoma informacija.

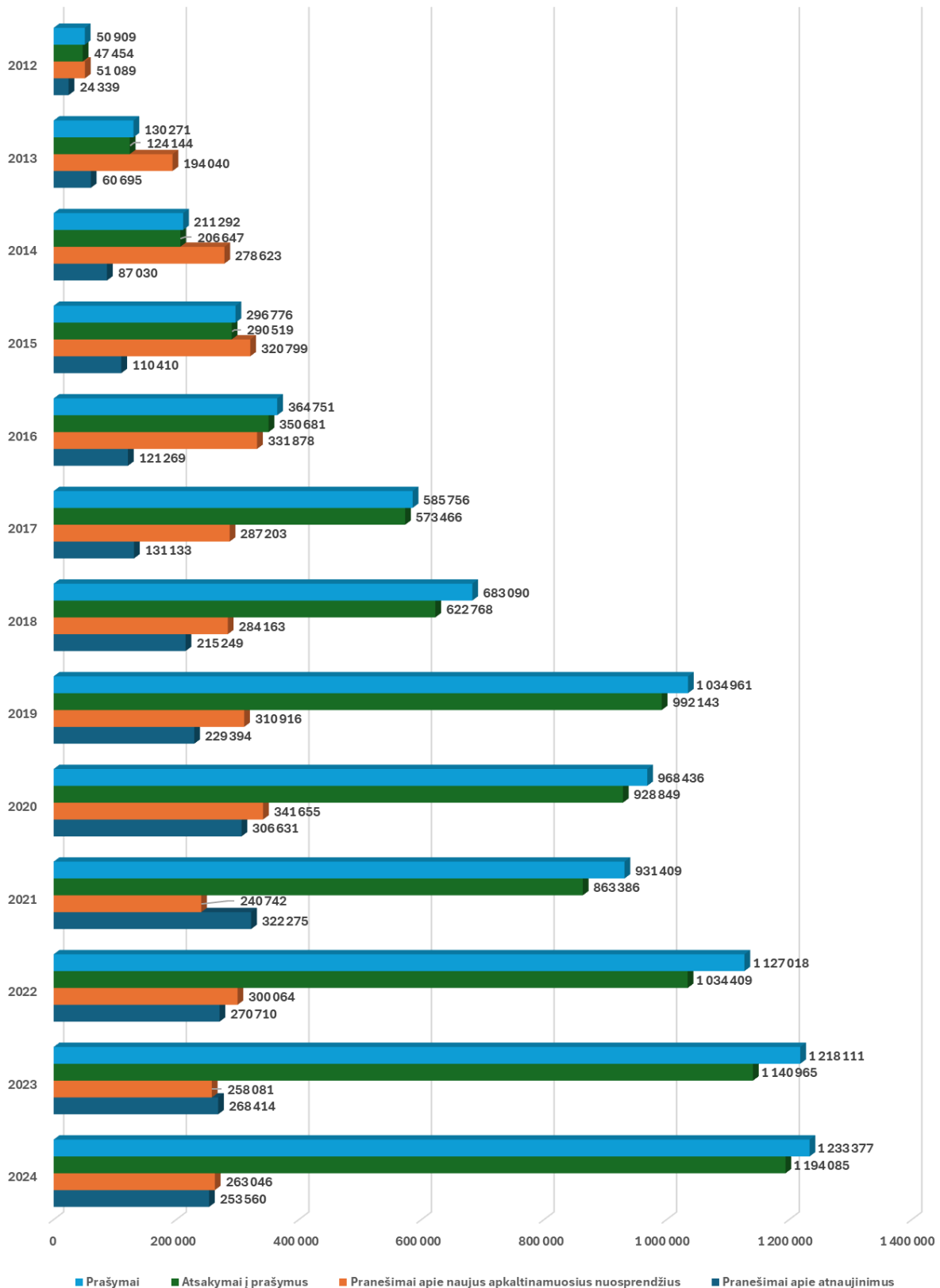
¹⁰ Šis skaičius nustatytas atsižvelgiant į dabartinį valstybių narių skaičių po „Brexit’o“, t. y. 27 (27*26).

Iki 2019 m. metinis pranešimų skaičius **sparčiai augo** ir pasiekė beveik **4,2 mln. pranešimų**, t. y. vidutiniškai 348 000 pranešimų per mėnesį. Dėl **pandemijos laikotarpio** ir su juo susijusių keliavimo apribojimų **2020 m.** šis skaičius **stabilizavosi**, o **2021 m. smarkiai sumažėjo** iki **3,8 mln.** pranešimų. Prie šio sumažėjimo prisidėjo ir tai, kad 2021 m. sausio 1 d. Jungtinė Karalystė atsijungė nuo ECRIS. 2022 m. pranešimų skaičius vėl pradėjo nuolat augti ir **2024 m.** pasiekė beveik **4,8 mln., t. y. vidutiniškai 400 000 pranešimų per mėnesį**.

Toliau pateiktoje diagramoje parodyta išsiųstų prašymų, atsakymų į prašymus, pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimus tendencija per 13 metų ECRIS veikimo laikotarpį. Atsakymai apima atsakymus į prašymus, prašymų atmetimus ir kitus atsakymus¹¹.

¹¹ Kiti atsakymai – tai, pvz., atsakymai dėl daugelio nustatytų asmenų, kai asmuo nėra prašomosios valstybės narės pilietis ir pan.

Bendras prašymų, atsakymų į prašymus, pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimus skaičius

Nuo 2017 m. pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, prašymų ir atsakymų į prašymus skaičiaus **proporcijos pradėjo radikaliai keistis**. 2016 m. kiekvienos iš šių trijų kategorijų pranešimų skaičius buvo beveik vienodas, t. y. maždaug 350 000 kiekvienos kategorijos pranešimų per metus, o 2019 ir 2020 m. **prašymų** pateikti informaciją **skaičius** ir susijęs **atsakymų** į prašymus **skaičius** buvo tris kartus didesnis nei pranešimų skaičius, ir galiausiai **2023 ir 2024 m. jis beveik penkis kartus viršijo pranešimų skaičių**.

2020 m. **pranešimų** apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius **skaičius** padidėjo iki 340 000¹², tačiau 2021 m. vėl sumažėjo ir **2024 m. pabaigoje stabilizavosi ties maždaug 260 000 pranešimų per metus, o tai gana žemas lygis**, atitinkantis 2014 m. pranešimų lygį. Atsižvelgiant į didėjančią jungčių tarp valstybių narių tinklą ir į tai, kad, palyginti su ankstesniu informacijos teikimo laikotarpiu, mažiau valstybių narių susidūrė su problemomis pranešdamos apie visus naujus apkaltinamuosius nuosprendžius¹³, šis pokytis rodo, kad kitų valstybių narių piliečių **apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius sumažėjo**.

Kita vertus, **prašymų pateikti informaciją** ir susijusių atsakymų **skaičius nuolat didėjo ir nuo 2020 m. padidėjo 25 proc., o 2024 m. kiekvienos iš šių kategorijų pranešimų skaičius iš viso siekė 1,2 mln.** Šis padidėjimas nėra toks didelis kaip ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu¹⁴, kai ECRIS naudojimas iš esmės pasikeitė, nes **pranešimų, pateiktų su baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais, skaičius tris kartus viršijo pranešimų, pateiktų su baudžiamuoju procesu susijusiais tikslais, skaičių** (daugiau informacijos pateikta 2.8 skirsnyje). Pastovus prašymų skaičiaus augimas per 13 ECRIS veikimo metų taip pat yra teigiamas ženklas, rodantis, kad valstybės narės vis geriau suvokia poreikį naudotis sistema, kad galėtų paprašyti informacijos vykstant baudžiamajam procesui ir atsižvelgti į ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius, laikantis Pamatinio sprendimo 2008/675/TVR¹⁵.

➤ **Pasibaigus pandemijai pranešimų, kuriais pasikeista, skaičius vėl padidėjo ir 2024 m. pasiekė 4,8 mln.**

Dėl **pandemijos laikotarpio**, susijusių keliavimo apribojimų ir „Brexit’o“ pranešimų, kuriais pasikeista, skaičius 2021 m. **smarkiai sumažėjo** iki 3,8 mln. 2022 m. pranešimų skaičius vėl pradėjo nuolat augti ir **2024 m. pasiekė beveik 4,8 mln., t. y. vidutiniškai 400 000 pranešimų per mėnesį**. Nuo 2017 m. pranešimų apie apkaltinamuosius nuosprendžius, **prašymų ir atsakymų į prašymus proporcijos radikaliai pasikeitė – 2024 m. prašymų pateikti informaciją skaičius beveik penkis kartus viršijo pranešimų skaičių**.

2.3. Pranešimų, prašymų ir atsakymų skaičius pagal valstybes nares

Toliau pateiktoje diagramoje parodytas bendras išsiųstų prašymų, atsakymų į prašymus, pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimus skaičius pagal valstybes nares per penkerius metus nuo 2020 m. iki 2024 m.¹⁶

¹² Šį padidėjimą visų pirma lėmė tai, kad 2020 m. Jungtinė Karalystė, prieš pasitraukdama iš ECRIS, išsiuntė 95 000 pranešimų, susijusių su anksčiau neišnagrinėtomis bylomis, o tai tris kartus didesnis pranešimų skaičius nei Jungtinė Karalystė įprastai išsiųsdavo kasmet.

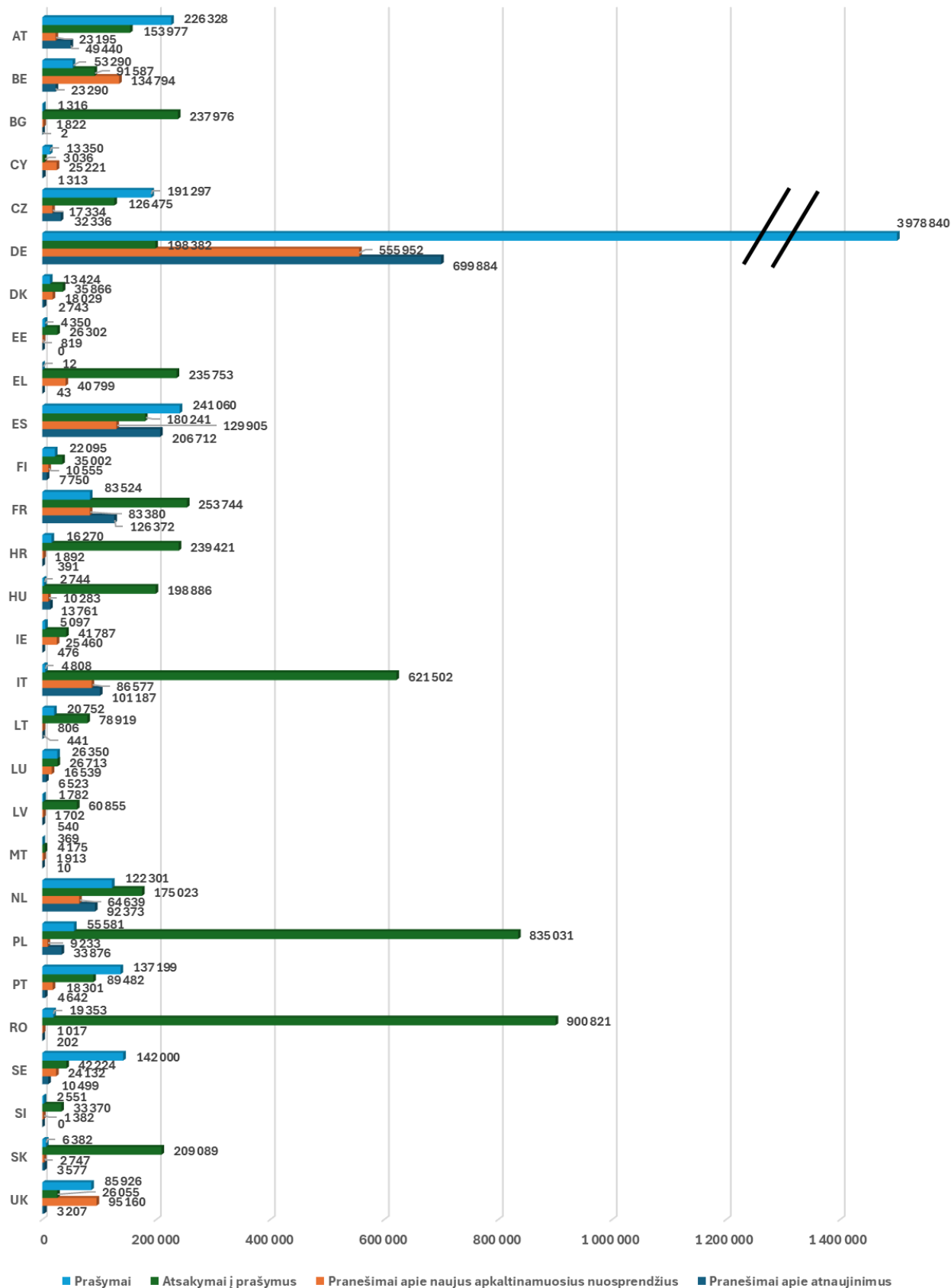
¹³ Nurodyta toliau pateiktame 2.4 skirsnyje.

¹⁴ 2017–2019 m. laikotarpis, įtrauktas į antrą statistinę ataskaitą.

¹⁵ OL L 220, 2008 8 15, p. 32.

¹⁶ Dėl šio laikotarpio metinių duomenų žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.2 skirsnį.

**Bendras prašymų, atsakymų į prašymus, pranešimų apie naujus
apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimus skaičius
2020–2024 m.
pagal valstybes nares**

Kaip ir ankstesniais metais, aktyviausios valstybės narės pagal bendrą šių keturių rūšių pranešimų kiekį buvo Vokietija (25 proc. visų tokių pranešimų, kuriais apsieista), Lenkija (4,2 proc.), Rumunija (4,2 proc.), Italija (3,7 proc.) ir Ispanija (3,5 proc.).

Iš skaičių matyti, kad **valstybių narių padėtis, susijusi su ECRIS naudojimu ir darbo krūviu, labai skiriasi**. Kai kurios valstybės narės **prašo informacijos gerokai dažniau nei jų pačių prašoma** pateikti informaciją. Pavyzdžiui, 2020–2024 m. Vokietija pateikė beveik 4 mln. prašymų, tačiau gavo tik 198 000 prašymų, o Švedija išsiuntė 142 000 prašymus, ir gavo 42 200 prašymų¹⁷. Tačiau daug valstybių narių sulaukia **labai daug prašymų**, nors pačios jų siunčia mažiau, pvz., Rumunija (901 000 pateiktų atsakymų ir 19 400 išsiųstų prašymų), Lenkija (835 000 pateiktų atsakymų ir 55 600 išsiųstų prašymų), Italija (622 000 pateiktų atsakymų ir 4 800 išsiųstų prašymų)¹⁸. Kitos valstybės narės **siunčia daug pranešimų** apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius nusikaltimą padariusio asmens pilietybės valstybėms narėms ir siunčia mažiau prašymų pateikti informaciją; tai, be kita ko, Belgija (135 000 išsiųstų pranešimų, 53 300 išsiųstų prašymų), Italija (86 600 pranešimų, 4 800 prašymų) ir Graikija (40 800 pranešimų, 12 prašymų).

➤ **Reikšmingi valstybių narių skirtumai, susiję su ECRIS veikla ir darbo krūviu**
Kai kurios valstybės narės siunčia daug daugiau **prašymų pateikti informaciją nei jų gauna** (Vokietija, Švedija ir Austrija), o kitos valstybės narės patiria **didelį darbo krūvį atsakinėdamos į šiuos prašymus** (Rumunija, Lenkija, Italija, Prancūzija, Kroatija, Bulgarija ir Graikija). Darbo krūvį kai kurioms kitoms valstybėms narėms (Belgijai, Italijai ir Graikijai) daugiausia lemia tai, kad jos siunčia **daug pranešimų** apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius nusikaltimą padariusio asmens pilietybės valstybėms narėms.

2.4. Pranešimai

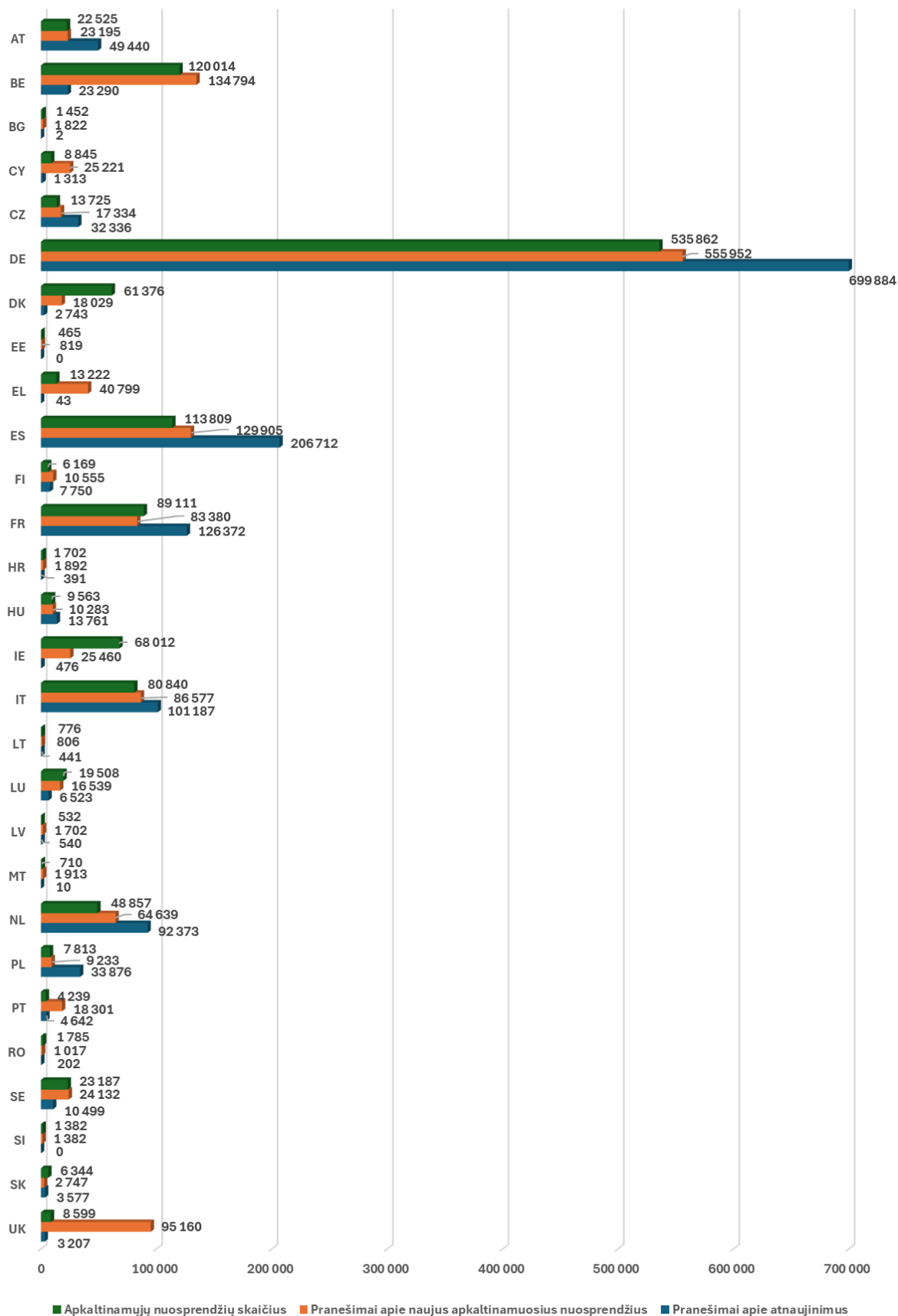
Toliau pateiktoje diagramoje parodytas bendras kitų valstybių narių piliečių apkaltinamųjų nuosprendžių, atitinkamų pranešimų apie šiuos apkaltinamuosius nuosprendžius ir kiekvienos valstybės narės per penkerius metus (2020–2024 m.)¹⁹ išsiųstų pranešimų apie atnaujinimus skaičius.

¹⁷ Panašiai yra Austrijoje (226 300 išsiųstų prašymų, 154 000 gautų prašymų) ir Čekijoje (191 300 išsiųstų prašymų, 126 500 gautų prašymų).

¹⁸ Panašiai yra Prancūzijoje (254 000 pateiktų atsakymų, 83 500 išsiųstų prašymų), Kroatijoje (239 400 atsakymų, 16 300 prašymų), Bulgarijoje (238 000 atsakymų, 1 300 prašymų), Graikijoje (236 000 atsakymų, 12 prašymų), Slovakijoje (209 000 atsakymų, 6 400 prašymų) ir Vengrijoje (199 000 atsakymų, 2 700 prašymų).

¹⁹ Dėl šio laikotarpio metinių duomenų žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.3 skirsnį.

Bendras apkaltinamųjų nuosprendžių ir pranešimų skaičius (apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir atnaujinimus) pagal valstybes nares, 2020–2024 m.

Per informacijos teikimo laikotarpį valstybėse narėse buvo priimta **1 270 000 naujų apkaltinamųjų nuosprendžių kitų valstybių narių piliečiams**, t. y. vidutiniškai **250 000 apkaltinamųjų nuosprendžių per metus**. 2020 m. apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius gerokai sumažėjo ir nuo to laiko išliko tokio paties lygio, todėl sumažėjo pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius.

Per šį laikotarpį valstybės narės iš viso išsiuntė apie **1,4 mln. pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir 1,4 mln. pranešimų apie atnaujinimus**.

Išsiųstų pranešimų skaičius valstybėse narėse labai skyrėsi – nuo 556 000 pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, kuriuos išsiuntė Vokietija, iki 800 tokių pranešimų, kuriuos per šiuos penkerius metus išsiuntė Lietuva ir Estija. Šiuos skirtumus visų pirma galima paaiškinti dviem veiksniais: šalies dydžiu ir apkaltinamųjų nuosprendžių dėl kitų valstybių narių piliečių (ES gyventojai, kurie nėra valstybės narės piliečiai) skaičiumi²⁰.

Aktyviausiai pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius siuntusios valstybės narės buvo Vokietija (40 proc. visų tokių pranešimų), Belgija (9,6 proc.) ir Ispanija (9,3 proc.). Su **pranešimais apie atnaujinimus** susijusio aktyvumo eiliškumas yra panašus: Vokietija (49 proc.), Ispanija (15 proc.) ir Prancūzija (9 proc.).

2020–2024 m. informacijos teikimo laikotarpiu **atitinkama pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimą dalis svyravo ties 50 proc.** Konkrečiau, 2024 m. šių pranešimų dalys buvo atitinkamai 51 proc. ir 49 proc., o 2019 m. jos buvo 58 proc. ir 42 proc. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad iki 2018 m. tik apie trečdalį visų pranešimų buvo apie informacijos atnaujinimą. Daugelyje valstybių narių **labai išaugęs informacijos atnaujinimų skaičius** turėtų būti laikomas teigiamu požymiu to, kad valstybės narės supranta, kad pranešimas apie informacijos atnaujinimą, susijusį su pradiniais pranešimais, yra svarbus.

Atitinkamos pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimų apie atnaujinimus dalys valstybėse narėse labai skyrėsi: kai kuriose valstybėse narėse atnaujinimų skaičius buvo keturis kartus didesnis (Lenkijoje) arba daugiau nei du kartus didesnis (Austrijoje ir Čekijoje) nei pirminių pranešimų skaičius, kitose valstybėse narėse abiejų kategorijų pranešimų dalys buvo maždaug vienodos (Italijoje, Nyderlanduose ir Vengrijoje), o dar kitose valstybėse narėse atnaujinimai sudarė nedidelę visų pranešimų dalį (Bulgarijoje, Kipre, Graikijoje, Airijoje, Maltoje ir Rumunijoje). Vokietijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje, kurios per informacijos teikimo laikotarpį išsiuntė didžiausią bendrą pranešimų skaičių, pranešimai apie atnaujinimus atitinkamai sudarė apie 56 proc., 61 proc. ir 60 proc.

Kalbant apie problemas, nustatytas ankstesnėse daugelio valstybių narių, kurios išvis nesiuntė pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ar atnaujinimus arba jų siuntė nedaug, statistinėse ataskaitose, **2020–2024 m. padėtis labai pagerėjo tiek kalbant apie savo pareigas vykdančių valstybių narių skaičių, tiek apie pateikiamos informacijos kiekį.**

Pirma, dabar visos valstybės narės siunčia pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, tačiau kai kurios valstybės narės vis dar nepraneša apie visus jų teritorijoje priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius. Tai, be kita ko, Danija (43 300 trūkstami pranešimai; 70 proc. apkaltinamųjų nuosprendžių, apie kuriuos nepranešta), Airija

²⁰ Žr. Eurostato statistinius duomenis: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2024.png.&etran=lt

(42 600; 63 proc.), Slovakija (3 600; 57 proc.), Rumunija (800; 43 proc.) ir Liuksemburgas (3 000; 15 proc.). **Todėl apkaltinamieji nuosprendžiai nebuvo užregistruoti pilietybės valstybėje narėje.**

Kita vertus, daugumoje valstybių narių²¹ **pastebėtas naujas reiškinys**, kai siunčiamas **pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius gerokai viršija faktinį apkaltinamųjų nuosprendžių skaičių**. Taip gali atsitikti dėl to, kad valstybės narės praneša apie ankstesnių metų **apkaltinamuosius nuosprendžius, apie kuriuos nepranešta prieš tai.**

Antra, dvi valstybės narės (Estija ir Slovėnija) **neatsiuntė jokių pranešimų apie atnaujinimus**, susijusių su ankstesniais pranešimais, o kitos keturios valstybės narės **atsiuntė nedaug pranešimų apie atnaujinimus**, t. y. Bulgarija (2), Graikija (43), Airija (476) ir Malta (10). Jei apkaltinamąjį nuosprendį priėmusi valstybė narė neatsiunčia atnaujinimų, **pilietybės valstybė narė apdoroja ir platina nepatikimą informaciją, kuri nėra naujausia**²².

➤ **Nuo pandemijos pradžios ES priimta mažiau apkaltinamųjų nuosprendžių, todėl sumažėjo pranešimų skaičius**

Kitų valstybių narių piliečių apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius 2020 m. gerokai sumažėjo – nuo daugiau kaip 320 000 apkaltinamųjų nuosprendžių ankstesniais metais iki **250 000 apkaltinamųjų nuosprendžių per metus** – ir nuo to laiko išliko tokio paties lygio, todėl **sumažėjo pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius**. 2024 m. bendras pranešimų skaičius sumažėjo iki **260 000** (2014 m. užregistruotas skaičius).

➤ **Visos valstybės narės siunčia pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir susikaupusias neišnagrinėtas bylas, tačiau vis dar pranešama ne apie visus apkaltinamuosius nuosprendžius**

Palyginti su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, **2020–2024 m. padėtis labai pagerėjo ir dabar visos valstybės narės siunčia pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius**. Be to, daugumos jų pranešimų apie apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius gerokai viršija faktinį naujų apkaltinamųjų nuosprendžių skaičių tuo laikotarpiu, o tai rodo, kad jos **pranešė apie apkaltinamuosius nuosprendžius, priimtus išnagrinėjus ankstesniais metais susikaupusias neišnagrinėtas bylas**.

Tačiau kai kurios valstybės narės vis dar nepraneša apie visus jų teritorijoje priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius (Danija, Airija, Liuksemburgas, Slovakija ir Rumunija).

➤ **Nepaisant teigiamos pranešimų apie atnaujinimus skaičiaus didėjimo tendencijos, apie daugelį atnaujinimų vis dar nepranešama**

Pranešimų apie atnaujinimus skaičius nuolat augo ir 2024 m. pasiekė 254 000. Atnaujinimai sudarė **pusę visų išsiųstų pranešimų**, palyginti su 42 proc. 2019 m. Nors gerokai daugiau valstybių narių siunčia pranešimus apie atnaujinimus, susijusius su ankstesniais pranešimais, **kai kurios valstybės narės vis dar išvis nesiunčia pranešimų apie atnaujinimus** (Estija ir Slovėnija) arba **jų siunčia nedaug** (Bulgarija, Graikija, Airija ir Malta).

²¹ Belgijoje, Bulgarijoje, Kipre, Čekijoje, Vokietijoje, Estijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Suomijoje, Kroatijoje, Vengrijoje, Italijoje, Latvijoje, Maltoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Portugalijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

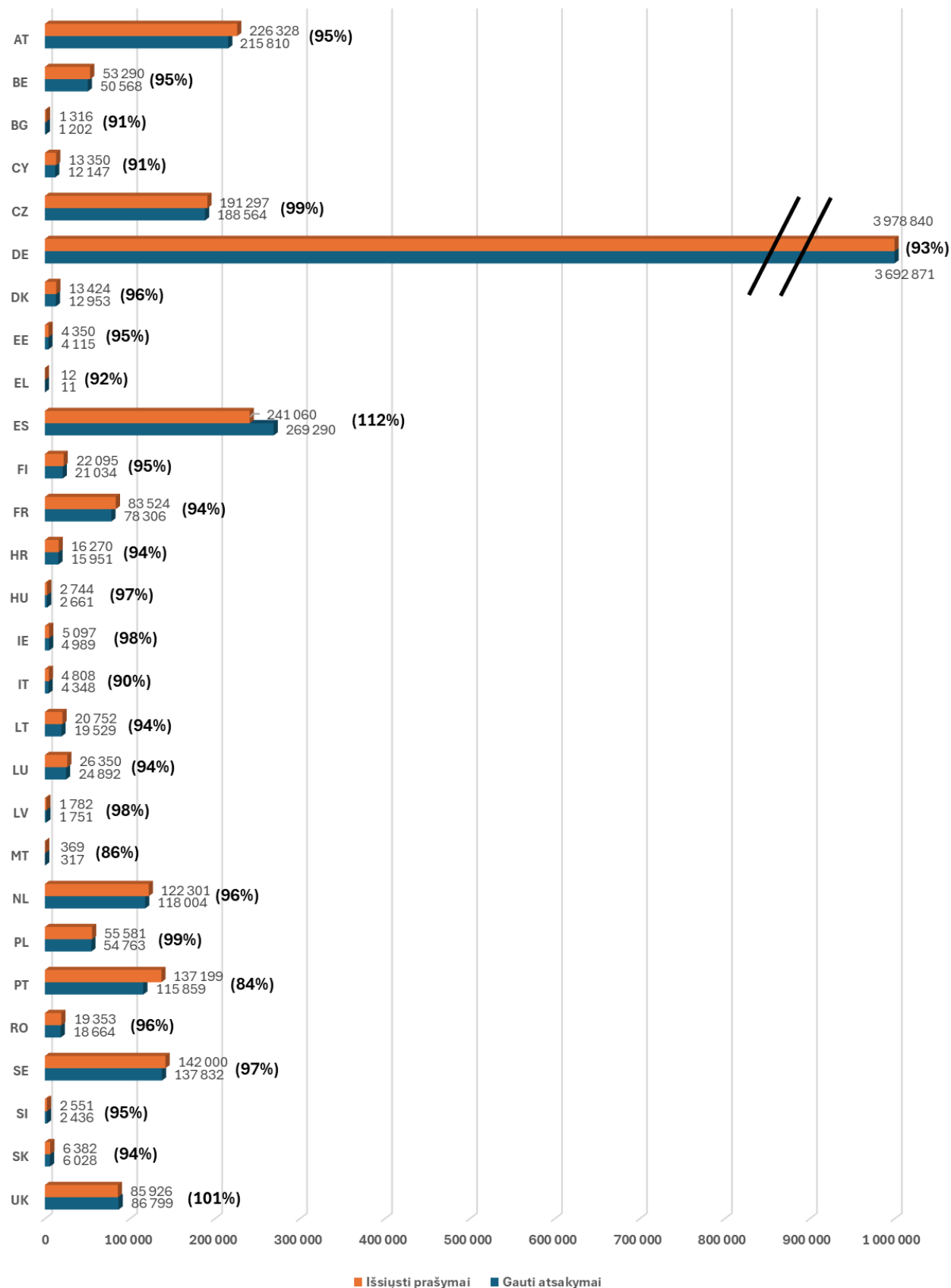
²² Išsamią atskirų valstybių narių statistinių duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimus analizę žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 3 skirsnyje.

2.5. Prašymai pateikti informaciją

Toliau pateiktoje diagramoje bendras kiekvienos valstybės narės 2020–2024 m. išsiųstų prašymų pateikti informaciją skaičius lyginamas su gautų atsakymų skaičiumi ir nurodoma prašymų, į kuriuos gauti atsakymai, procentinė dalis²³.

²³ Dėl šio laikotarpio metinių duomenų žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.4 skirsnį.

**Bendras išsiųstų prašymų ir gautų atsakymų skaičius pagal valstybes nares,
2020–2024 m.**

2020–2024 m. buvo išsiųsta beveik **5,5 mln. prašymų pateikti informaciją**. Kaip minėta 2.2 skirsnyje, metinis **prašymų skaičius** nuo 2020 m. **padidėjo 25 proc.** ir **2024 m. pasiekė 1,2 mln.**

Išsiųstų prašymų skaičius valstybėse narėse labai skyrėsi: Vokietija išsiuntė beveik 4 mln. prašymų, o Graikija – vos 12. Pagrindiniai šį skirtumą paaiškinantys veiksniai yra kitų valstybių narių piliečių, gyvenančių tam tikroje valstybėje narėje, skaičius ir nacionalinės teisės aktai, kuriais nustatomos prievolės pateikti informacijos apie teistumą pažymas.

Kaip ir ankstesniais metais, **aktyviausia** valstybė narė pagal **pateiktus prašymus** buvo **Vokietija (73 proc. visų prašymų 2020–2024 m.)**, po jos – Ispanija (4,4 proc.) ir Austrija (4,1 proc.)²⁴. Didžiausias prašymų skaičiaus padidėjimas nustatytas Švedijoje ir Rumunijoje, kurios 2024 m. išsiuntė penkis kartus daugiau prašymų nei 2019 m., taip pat Belgijoje ir Ispanijoje, kuriose išsiųstų prašymų skaičius padidėjo beveik trigubai.

Nepaisant to, kad prašymų skaičius apskritai padidėjo, ankstesnėse statistinėse ataskaitose nurodyta problema išlieka: kai kurios **valstybės narės beveik visai neišsiuntė prašymų** (Graikija) arba **išsiuntė nedaug prašymų**, susijusių su ES gyventojais, kurie nėra jų piliečiai (Bulgarija, Estija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Malta ir Slovėnija)²⁵. Be to, 2020–2024 m. **išsiųstų prašymų skaičius** Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje **gerokai sumažėjo**, palyginti su 2019 m. baziniais duomenimis. Dėl to galimi atvejai, kai baudžiamieji teismai priima sprendimus nežinodami apie kitose valstybėse narėse priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius, priešingai nei reikalaujama pagal Pamininį sprendimą 2008/675/TVR. Be to, sumažės prašymų pateikti informacijos apie teistumą pažymas kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso, pvz., siekiant patikrinti patikimumą įdarbinimo tikslais, prevencinis poveikis.

Dėl išsamesnės **prašymų pateikti informaciją baudžiamojo proceso tikslais ir kitais tikslais** analizės ir **suskirstymo** žr. 2.8 skirsnį.

Iš pirmiau pateiktų duomenų taip pat matyti, kad **atsakyta ne į visus prašymus pateikti informaciją** (taip pat žr. 2.6 skirsnį). Kalbant apie daugiausia prašymų pateikusias valstybes nares, informacijos teikimo laikotarpiu nebuvo atsakyta į 7 proc. Vokietijos prašymų (286 000), 5 proc. Austrijos prašymų (10 500) ir net 15 proc. Portugalijos prašymų (21 300). Ispanijos padėtis priešinga – per šį laikotarpį gautų atsakymų skaičius 11 proc. viršijo jos pateiktų prašymų skaičių, o taip galėjo atsitikti dėl to, kad buvo gauti susikaupę pirmiau nepateikti kitų valstybių narių atsakymai.

➤ **Prašymų pateikti informaciją skaičius iš lėto, bet nuolat didėjo ir pasiekė 1,2 mln.** Metinis **prašymų pateikti informaciją skaičius nuo 2020 m. nuolat didėjo (25 proc.)** ir **2024 m. pasiekė 1,2 mln.** Tačiau šis augimas **nebuvo toks dramatiškas** kaip ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu.

Pateiktų prašymų skaičius valstybėse narėse ir toliau labai skyrėsi: per penkerių metų informacijos teikimo laikotarpį Vokietija išsiuntė 4 mln. prašymų (73 proc. visų prašymų), o Graikija – vos 12 prašymų.

²⁴ Po jų rikiuojasi Čekija (3,5 proc. visų 2020–2024 m. išsiųstų prašymų), Švedija (2,6 proc.), Portugalija (2,5 proc.) ir Nyderlandai (2,2 proc.).

²⁵ 2020–2024 m. Bulgarija iš viso išsiuntė 1 300 prašymų, Estija – 4 350, Vengrija – 2 700, Airija – 5 100, Italija – 4 800, Latvija – 1 800, Malta – 370 ir Slovėnija – 2 500.

➤ **ECRIS ne visada naudojama informacijai apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius prašyti**

Nepaisant padidėjusio bendro prašymų skaičiaus, ir toliau susiduriama su ankstesnėse statistinėse ataskaitose nurodyta problema: **kai kurios valstybės narės beveik visai neišsiuntė prašymų** (Graikija) arba **išsiuntė nedaug prašymų**, susijusių su ES gyventojais, kurie nėra jų piliečiai (Bulgarija, Estija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Malta ir Slovėnija), ir tai daugiausia **tos pačios valstybės narės**.

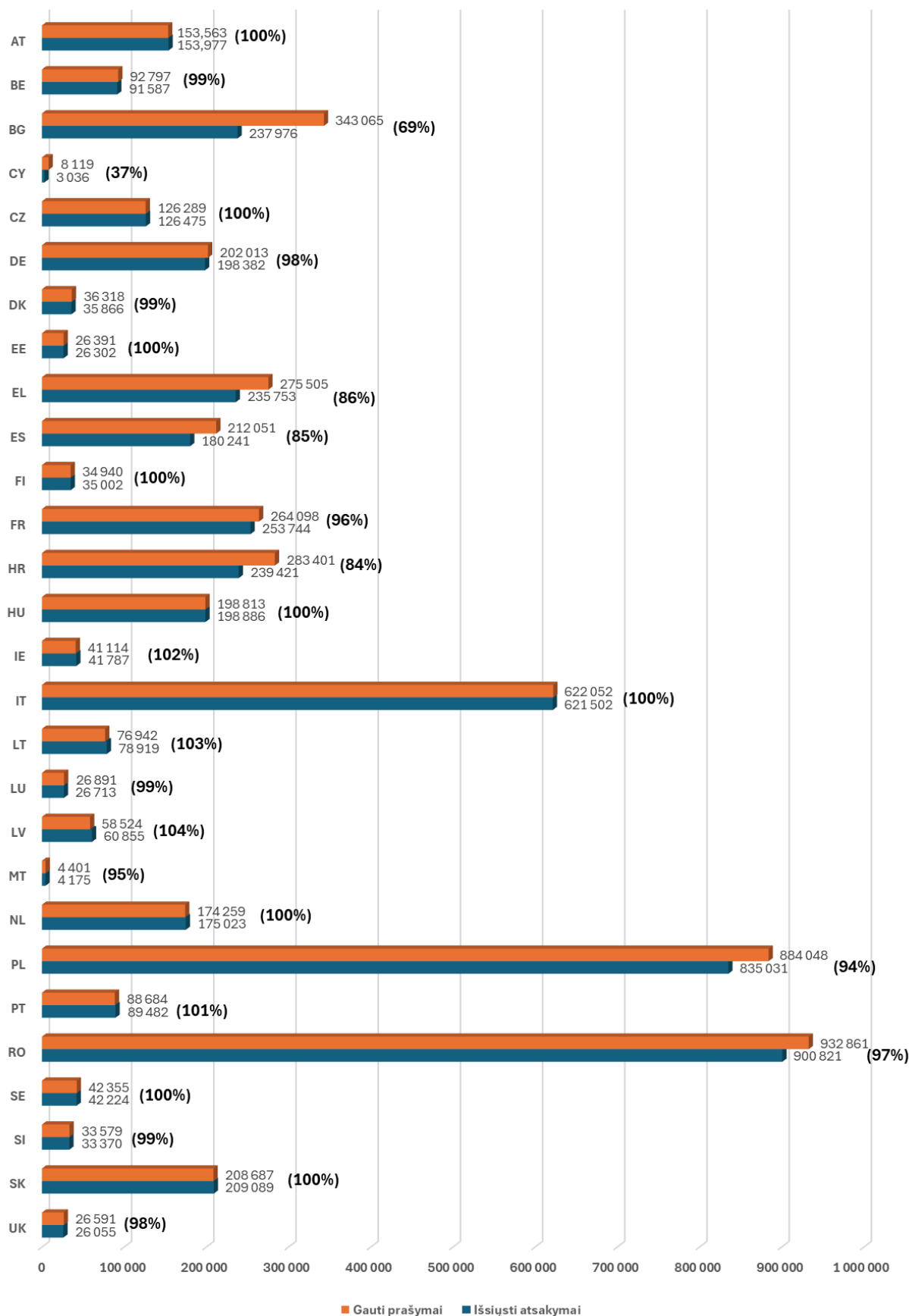
Kelios valstybės narės **ECRIS naudoja išimtinai arba beveik išimtinai baudžiamojo proceso tikslais** (Belgija, Kroatija, Vengrija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Slovėnija ir Slovakija). Kitos valstybės narės prašo informacijos **beveik išimtinai kitais nei baudžiamojo proceso tikslais** (Čekija, Kipras, Graikija ir Ispanija).

2.6. Atsakymai į prašymus

Toliau pateiktoje diagramoje parodytas bendras kiekvienos valstybės narės 2020–2024 m. išsiųstų atsakymų skaičius ir procentinė dalis, palyginti su gautų atitinkamų prašymų pateikti informaciją skaičiumi²⁶.

²⁶ Dėl šio laikotarpio metinių duomenų žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.5 skirsnį.

**Bendras gautų prašymų ir išsiųstų atsakymų skaičius pagal valstybes nares,
2020–2024 m.**

2020–2024 m. valstybės narės iš viso išsiuntė beveik **5,2 mln. atsakymų į prašymus pateikti informaciją**. Per šį laikotarpį **gautų prašymų skaičius valstybėse narėse labai skyrėsi**: Rumunija gavo 933 000 prašymų, Lenkija – 884 000 prašymų, o Malta – 4 400 prašymų. Šiuos skirtumus visų pirma galima paaiškinti dviem veiksniais: bendru gyventojų skaičiumi valstybėje narėje ir kitose valstybėse narėse gyvenančių jos piliečių skaičiumi.

Valstybės narės, per penkerių metų informacijos teikimo laikotarpį **atsakiusios į daugiausia prašymų** absoliučiaisiais skaičiais (t. y. nebūtinai daugiausia, palyginti su jų gautų prašymų skaičiumi), buvo Rumunija (901 000 atsakymų – 17,5 proc. visų per ECRIS išsiųstų atsakymų), Lenkija (835 000 – 16 proc.) ir Italija (621 000 – 12 proc.)²⁷.

Nors apskritai visos valstybės narės atsako į prašymus, 2020–2024 m. vis dar **negauta atsakymų į 317 000 prašymų pateikti informaciją**. Net **trečdalis valstybių narių** išsiuntė mažiau atsakymų nei gavo prašymų, o į vidutiniškai **apie 5,8 proc. prašymų liko neatsakyta, palyginti su 4,1 proc. 2019 m. ir 3,6 proc. 2016 m.** Ši **didėjanti tendencija nevykdyti pareigos atsakyti į prašymus** pateikti informaciją kelia nerimą, atsižvelgiant į galimas tragiškas to pasekmes.

Iš daugiausia prašymų gavusių valstybių narių Bulgarija neatsakė į 31 proc. gautų prašymų (105 000), Kroatija – į 15,5 proc. (44 000), Ispanija – į 15 proc. (39 800), Graikija – į 14 proc. (39 800), Lenkija – į 5,5 proc. (49 000), Prancūzija – į 4 proc. (10 400) ir Rumunija – į 3,4 proc. (32 000). Italijai, t. y. valstybei narei, kuri pagal gautų prašymų skaičių yra trečia valstybė narė, pavyko atsakyti į beveik visus prašymus.

Kipras buvo valstybė narė, **neatsakiusi į didžiausią dalį prašymų** (62 proc. gautų prašymų). Priešingai, Latvijos, Lietuvos, Airijos ir Portugalijos per šį laikotarpį išsiųstų atsakymų skaičius 1–4 proc. viršijo gautų prašymų skaičių, o tai galėjo būti dėl susikaupusių anksčiau neišsiųstų atsakymų. Išsamią atskirų valstybių narių statistinių duomenų apie į prašymus pateiktus atsakymus analizę žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 3 skirsnyje.

➤ **Didėja neatsakytų prašymų pateikti informaciją skaičius**

Nors apskritai visos valstybės narės atsako į prašymus, tačiau **2020–2024 m. nebuvo atsakyta į 317 000 prašymų pateikti informaciją**. Tai sudarė **5,8 proc. visų prašymų**, ir ši dalis padidėjo, palyginti su 4,1 proc. 2019 m. Vis didėjanti tendencija nesilaikyti pareigos atsakyti į prašymus pateikti informaciją kelia nerimą, atsižvelgiant į galimas tragiškas to pasekmes. Valstybės narės, kurios neatsakė į didžiausią procentinę jų gautų prašymų dalį, buvo Kipras, Bulgarija, Kroatija, Ispanija ir Graikija.

2.7. Nesilaikant teisės aktuose nustatyto termino pateikti atsakymai

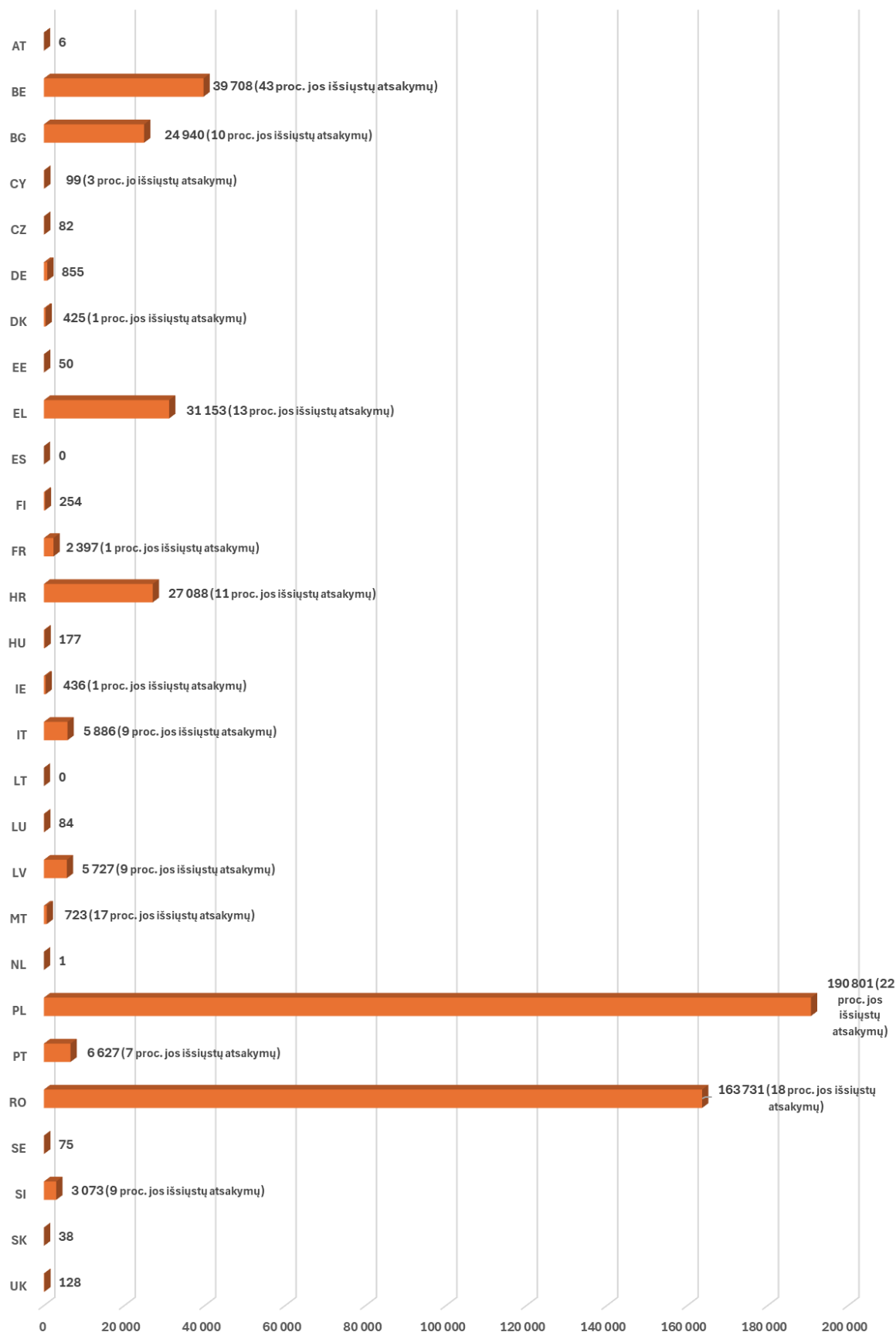
Kita pasikartojanti problema – atsakymas į prašymus nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų²⁸. Toliau pateiktose diagramose apžvelgiamas 2020–2024 m. visų valstybių narių bendras atsakymų, išsiųstų pasibaigus teisės aktuose nustatytiems terminams, skaičius ir procentinės dalys, taip pat kiekvienų kalendorinių metų pabaigoje užregistruotų prašymų, į kuriuos atsakyti terminas baigėsi, apžvalga²⁹.

²⁷ Po jų rikiavosi kelios valstybės narės, iš kurių kiekviena pateikė apie 5 proc. visų per ECRIS išsiųstų atsakymų: Prancūzija (išsiuntė 254 000 atsakymų), Kroatija (239 000), Bulgarija (238 000) ir Graikija (235 800).

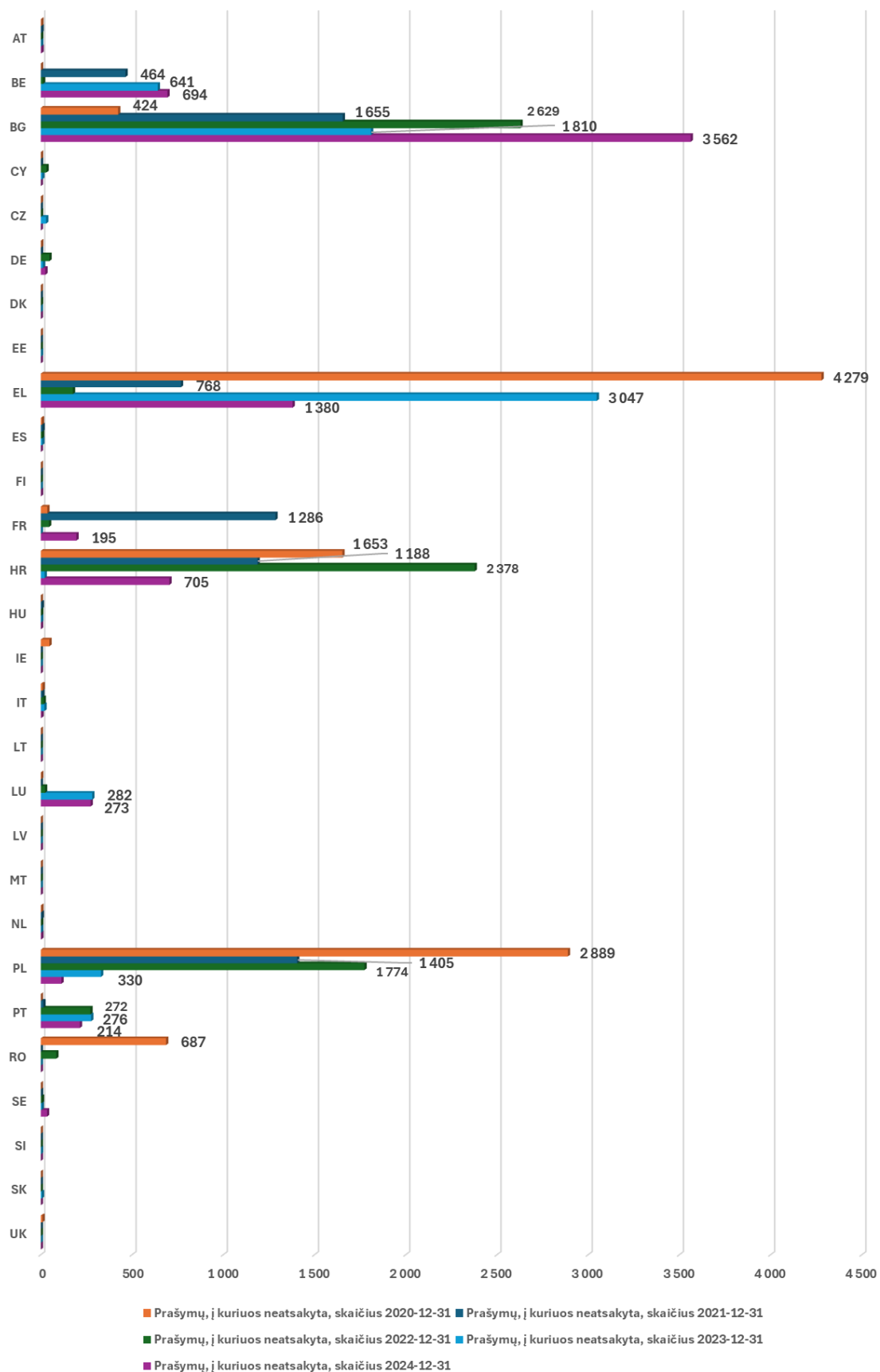
²⁸ Žr. pirmiau išdėstytą 1.2 skirsnį.

²⁹ Daugiau informacijos žr. Komisijos tarnybų darbiniame dokumente: metiniai duomenys apie atsakymus, išsiųstus pasibaigus teisės aktuose nustatytam terminui, pateikti 2.6 skirsnyje, o atskirų valstybių narių statistiniai duomenys apie pavėluotai pateiktus atsakymus – 3 skirsnyje.

Bendras atsakymų, išsiųstų pasibaigus terminui, skaičius pagal valstybes nares, 2020–2024 m.

Prašymų, į kuriuos neatsakyta, skaičius kiekvienų metų paskutinę dieną pagal valstybes nares

2020–2024 m. daugiau kaip **500 000 atsakymų**, t. y. **9,7 proc. visų** per tą laikotarpį išsiųstų atsakymų, **išsiųsta pasibaigus teisės aktuose nustatytam terminui**. Be to, užregistruota **38 000 prašymų, į kuriuos atsakyti terminas baigėsi**, t. y. **0,7 proc. visų prašymų**.

Šie skaičiai rodo, kad padėtis dėl atsakymo į prašymus laiku **labai pagerėjo**. Palyginti su 2019 m. baziniais duomenimis³⁰, **pavėluotai pateiktų atsakymų skaičius sumažėjo perpus**, o **prašymų, į kuriuos atsakyti terminas baigėsi**, skaičius sumažėjo daugiau kaip penkis kartus.

Nepaisant to, kad apskritai sumažėjo atsakymų, pateiktų nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų, skaičius, keliose valstybėse narėse tebekyla pavėluotai pateiktų atsakymų problema, kuri jau buvo nurodyta ankstesnėse statistinėse ataskaitose. Nors didžioji dauguma valstybių narių vėluoja pateikti mažiau nei 0,5 proc. atsakymų, daugiausia **sunkumų dėl terminų laikymosi** kyla toms **valstybėms narėms**, kurios **susidūrė su dideliu prašymų pateikti informaciją kiekiu**³¹ (PL (2020–2024 m. 22 proc. jų atsakymų buvo išsiųsti pavėluotai, t. y. 190 800 pavėluotai išsiųstų atsakymų), RO (18 proc.; 163 700), EL (13 proc.; 31 200), HR (11 proc.; 27 000), BG (10 proc.; 24 900), IT (9 proc.; 5 900)), tačiau taip pat kelioms kitoms valstybėms narėms (BE (43 proc.; 39 700), MT (17 proc.; 700), LV (9 proc.; 5 700), SI (9 proc.; 3 000), PT (7 proc.; 6 600)).

Prašymų, **į kuriuos atsakyti terminas pasibaigė**, taigi į juos atsakyta pavėluotai arba nebuvo atsakyta išvis, problema **buvo nedidelė**. Ji susijusi su 3,5 proc. prašymų Graikijoje (9 600 prašymų, į kuriuos atsakyti terminas baigėsi), 3 proc. prašymų Bulgarijoje (10 100), 2 proc. prašymų Kroatijoje (5 900), 2 proc. prašymų Belgijoje (1 800), 2 proc. prašymų Liuksemburge (600), 1 proc. prašymų Lenkijoje (6 500) ir 1 proc. prašymų Prancūzijoje (1 600).

➤ **Labai pagerėjo padėtis dėl atsakymų į prašymus iki nustatyto termino**
Palyginti su 2019 m. baziniais duomenimis, 2020–2024 m. **pavėluotai pateiktų atsakymų skaičius sumažėjo perpus**, o prašymų, **į kuriuos atsakyti terminas baigėsi**, skaičius sumažėjo daugiau kaip penkis kartus. Vis dėlto **500 000 atsakymų buvo išsiųsti pasibaigus teisės aktuose nustatytam terminui (9,7 proc. visų atsakymų)**, ir užregistruota **38 000 prašymų, į kuriuos atsakyti nustatytas terminas baigėsi (0,7 proc. visų prašymų)**.

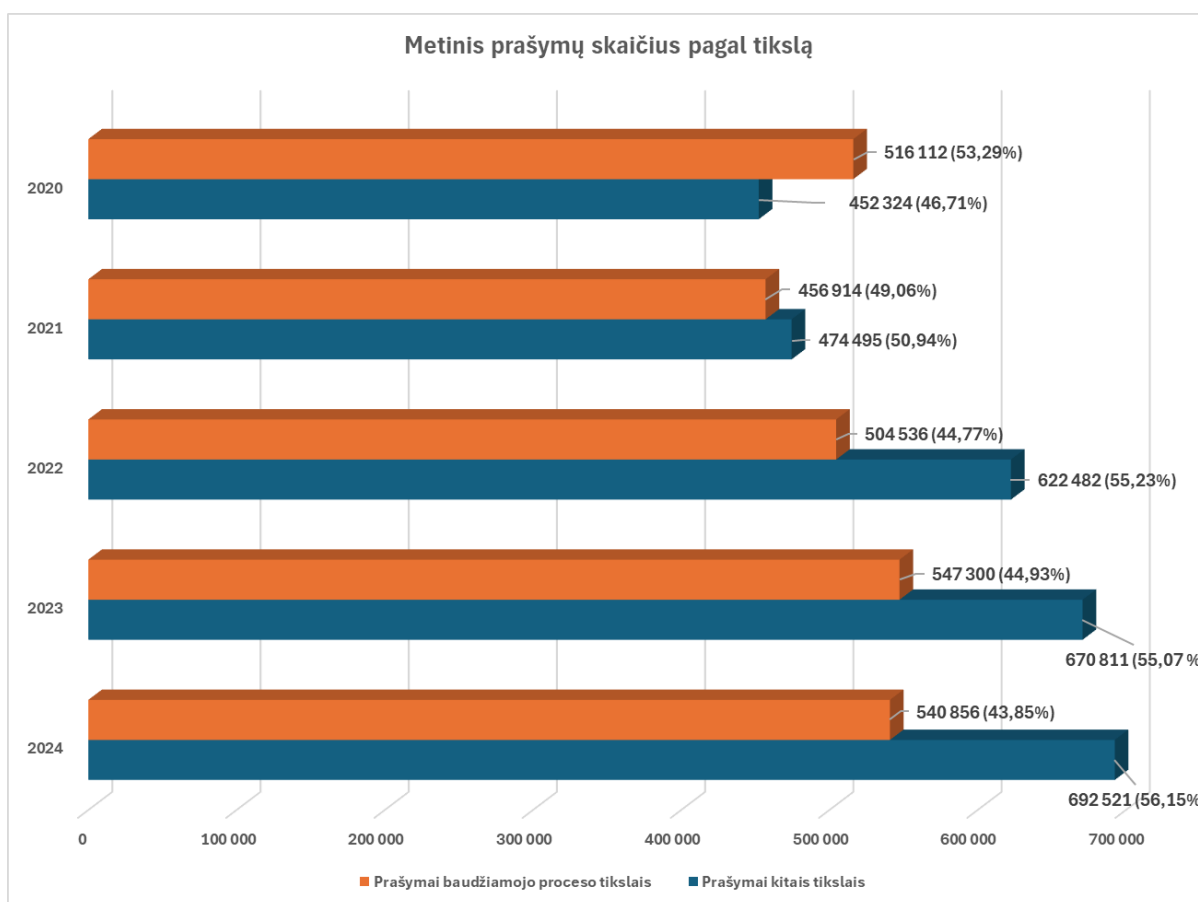
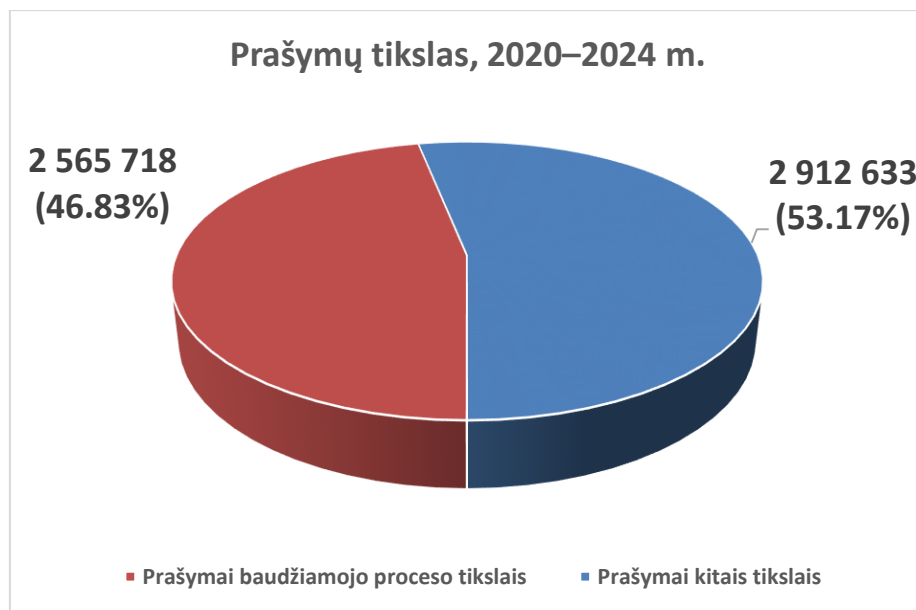
Pavėluotai pateiktų atsakymų problema daugiausia buvo susijusi su valstybėmis narėmis, kurios **gavo daug prašymų** pateikti informaciją (Lenkija, Rumunija, Graikija, Kroatija, Bulgarija ir Italija), tačiau ir su kitomis valstybėmis narėmis (Belgija ir Malta).

2.8. Prašymai pateikti informaciją baudžiamojo proceso tikslais ir kitais tikslais

Toliau pateiktose diagramose parodytos atitinkamos prašymų pateikti informaciją baudžiamojo proceso tikslais ir prašymų pateikti informaciją kitais tikslais dalys 2020–2024 m., t. y. per visą informacijos teikimo laikotarpį, ir per metus.

³⁰ 190 000 pavėluotai pateiktų atsakymų (18,4 proc. visų atsakymų); 42 000 prašymų, į kuriuos atsakyti terminas pasibaigė.

³¹ Išskyrus Prancūziją.

Daug metų prašymų, pateiktų kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso, dalis vidutiniškai sudarė 20 proc. visų prašymų. Kaip nurodyta pirmiau, **2019 m. iš esmės pasikeitė naudojimosi sistema pobūdis – ją vienodai pradėta naudoti tiek kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso (50 proc.), tiek baudžiamojo proceso tikslais (50 proc.).**

Ši tendencija tęsiasi ir vėlesniais metais, o **2024 m. prašymai, pateikti kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso, sudarė 56 proc. visų prašymų (692 500 prašymų). Prašymų pateikti informaciją baudžiamojo proceso tikslais skaičius išliko stabilus – apie 540 000 prašymų.**

Prašymų, pateiktų kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso, skaičiaus padidėjimą daugiausia lėmė tai, kad laikantis **Direktyvos 2011/93/ES**³² nuostatų, **labai padidėjo prašymų, teikiamų dėl įdarbinimo** profesinei ar organizuotai savanoriškai veiklai, susijusiai su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, skaičius. **2024 m.** iš viso išsiųsta **233 400** tokių prašymų, t. y. gerokai daugiau nei 2019 m., kai buvo išsiųsta 115 000 tokių prašymų. Antrasis veiksnys buvo **beveik dvigubai padidėjęs bendro pobūdžio prašymų administraciniais tikslais skaičius**, palyginti su 2019 m., – 2024 m. tokių prašymų pateikta 34 100. Trečia, 2024 m. prašymų, pateiktų **siekiant patikrinti patikimumą įdarbinimo tikslais**, skaičius buvo **septynis kartus** didesnis nei 2019 m. – 14 000 prašymų. **Metinis asmenų pateiktų prašymų dėl savo pačių teistumo skaičius** nuo 2019 m. išliko beveik toks pat didelis – **380 400 prašymų**.

Vokietija yra valstybė narė, dėl kurios daugiausia padidėjo prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais, skaičius: 2020–2024 m. ji išsiuntė beveik **2 mln. tokių prašymų (68 proc. visų prašymų kitais tikslais)**.

2024 m. daugumą prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais, vis dar pateikė **asmenys, siekiantys gauti informacijos apie savo teistumą**: jie sudaro **55 proc. prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais**, ir 31 proc. visų išsiųstų prašymų. Tačiau prašymų tokiomis tikslais dalis sumažėjo nuo 70 proc. 2019 m. (baziniais metais). Antras pagal dydį prašymų skaičius – **prašymai, susiję su įdarbinimu, laikantis Direktyvos 2011/93/ES nuostatų (34 proc. prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais)**³³, palyginti su 22 proc. 2019 m.). Bendro pobūdžio prašymų **administraciniais tikslais** dalis padidėjo nuo 3,8 proc. prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais, 2019 m. iki **5 proc.** 2024 m. (ir sudaro 3 proc. visų prašymų) – tai trečia pagal dydį dalis. Prašymų, pateiktų su tikslu **pasikeisti pilietybę**, skaičius 2024 m. buvo keturis kartus didesnis nei 2019 m. ir sudarė ketvirtą pagal dydį dalį – **2,5 proc.** (17 400 prašymų). Galiausiai, prašymų, pateiktų **siekiant patikrinti patikimumą įdarbinimo tikslais**, skaičius sudarė **2 proc.** prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais³⁴.

Labai skiriasi, kaip valstybės narės prašydamos informacijos per ECRIS **naudoja prašymų tikslų kategorijas**, todėl remiantis dabartiniais statistiniais duomenimis neįmanoma padaryti tvirtų išvadų dėl prašymų skaičiaus kiekvienoje **pakategorėje**. Kai kurios valstybės narės, užuot nurodžiusios konkretų prašymo tikslą, paprastai naudoja tik bendras prašymų kategorijas, pvz., „administracinis tikslas“ arba „siekiant patikrinti patikimumą įdarbinimo tikslais“.

Statistiniai duomenys taip pat rodo, kad **kelios valstybės narės ECRIS naudoja išimtinai arba beveik išimtinai baudžiamojo proceso tikslais** (Belgija – 100 proc. jos prašymų; Vengrija ir Slovėnija – 99 proc.; Kroatija ir Liuksemburgas – 96 proc.; Airija – 93 proc.; Italija – 91 proc.; Slovakija – 86 proc.). Kita vertus, kai kurios valstybės narės prašo informacijos **beveik išimtinai kitais nei baudžiamojo proceso tikslais** (Ispanija – 97 proc. jos prašymų; Graikija – 93 proc.; Čekija – 88 proc.; Kipras – 97 proc. jo prašymų 2022 ir 2024 m.). Dėl abiejų šių tendencijų trūksta gyvybiškai svarbios informacijos, o tai gali turėti tragiškų pasekmių.

³² Direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

³³ 19 proc. visų pateiktų prašymų.

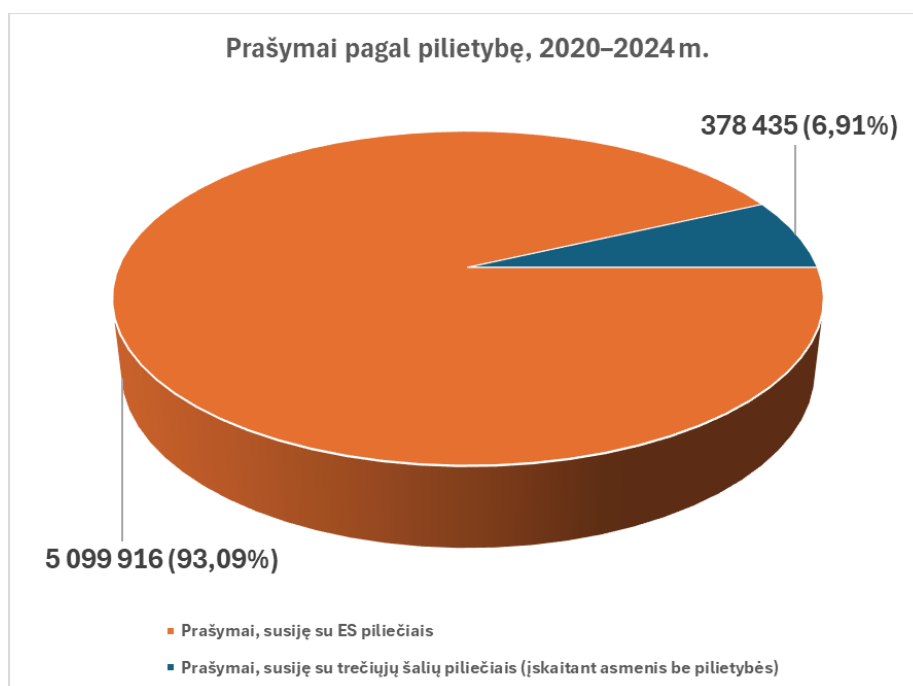
³⁴ Daugiau informacijos apie įvairiais tikslais pateiktų prašymų skaičių 2020–2024 m. rasite Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.7 skirsnyje.

- **ECRIS dažniau naudojama ne baudžiamojo proceso tikslais, o kitais tikslais!**
Esminis ECRIS naudojimo pokytis prasidėjo 2019 m., kai šia sistema imta **vis dažniau naudoti kitais nei baudžiamojo proceso tikslais** (pvz., siekiant patikrinti patikimumą įdarbinimo tikslais, patikrinti informaciją apie savo teistumą ir kt.). 2024 m. šie prašymai sudarė **56 proc. visų išsiųstų prašymų, o jų skaičius siekė 692 500 prašymų.**

Šį padidėjimą daugiausia lėmė trys veiksniai. Pirma, palyginti su 2019 m., **dvigubai padidėjo prašymų, teikiamų dėl įdarbinimo veiklai, susijusiai su kontaktais su vaikais, skaičius** (233 400 prašymų, t. y. 34 proc. prašymų, pateiktų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais), laikantis **Direktyvos 2011/93/ES** nuostatų. Antra, **daug asmenų prašo pateikti informaciją apie savo paties teistumą** (380 400 prašymų, 55 proc.). Trečia, **beveik dvigubai padidėjo bendro pobūdžio prašymų administraciniais tikslais skaičius** (34 100 prašymų, 5 proc.).

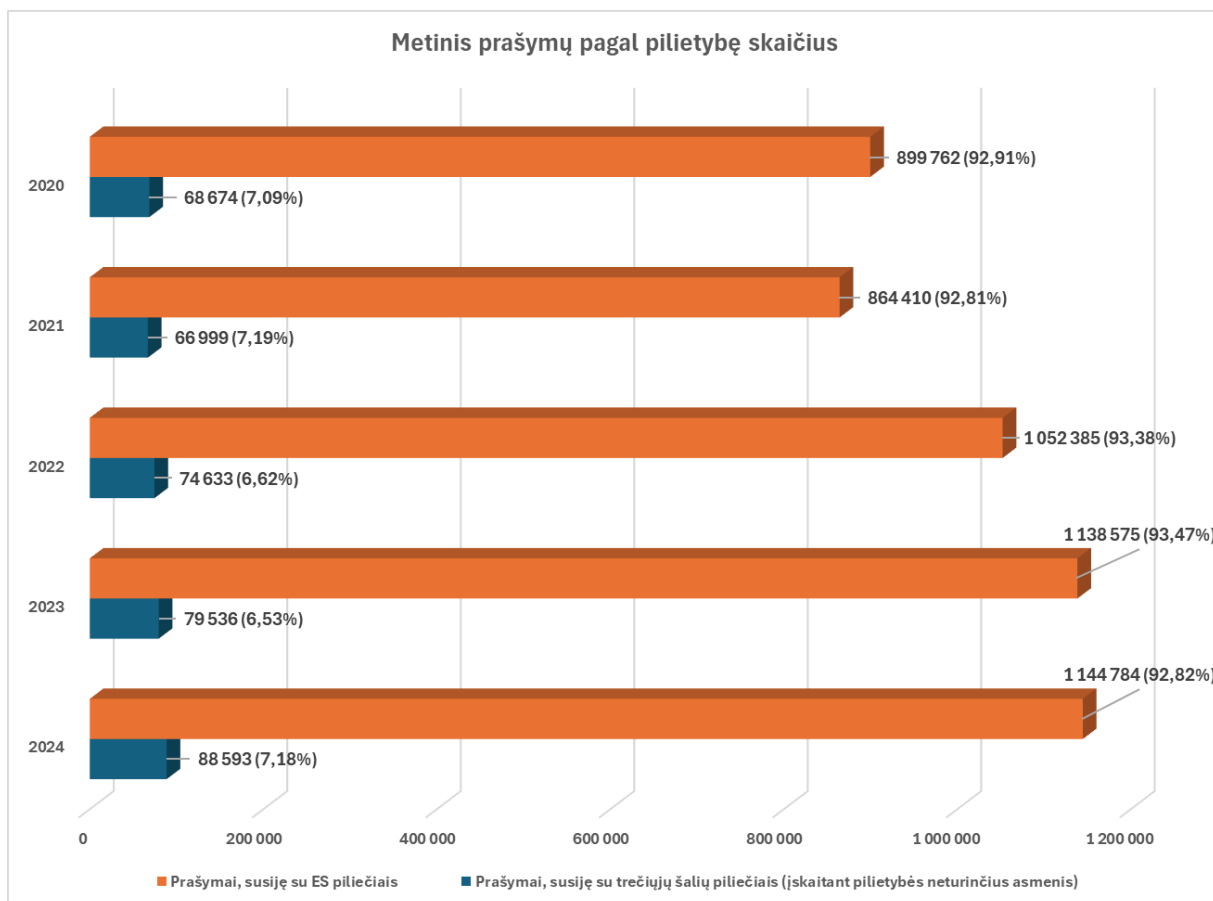
2.9. Prašymai dėl ES piliečių ir trečiųjų šalių piliečių

Toliau pateiktose diagramose parodytos atitinkamos prašymų, susijusių su ES piliečiais, ir prašymų, susijusių su trečiųjų šalių piliečiais, dalys 2020–2024 m., t. y. per visą informacijos teikimo laikotarpį, ir per metus³⁵.

³⁵

Taip pat žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.8 skirsnyje pateiktą lentelę.

Vidutiniškai **93 proc.** visų 2020–2024 m. išsiųstų prašymų buvo susiję su **ES piliečiais**, o apie **7 proc.** (378 400 prašymų) – su **trečiųjų šalių piliečiais**. Prašymų dėl asmenų be pilietybės dalis buvo labai nedidelė (0,01 proc., 550 prašymų).

Nors nuo 2019 m. **prašymų pateikti informaciją apie trečiųjų šalių piliečius dalis** išliko **tokia pati**, **faktinis tokių prašymų skaičius** nuolat **didėjo** ir **2024 m. pasiekė 88 600 prašymų**.

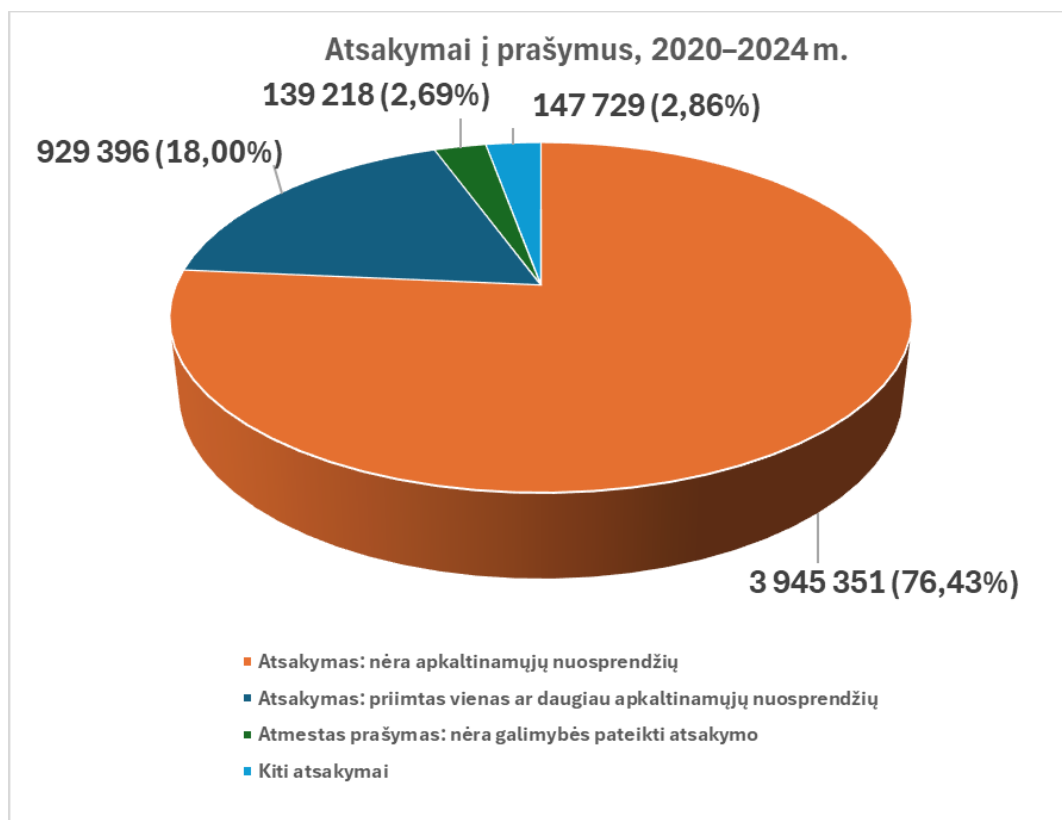
2019 m. buvo priimti papildomi teisės aktai³⁶, kuriais buvo sukurta centralizuota sistema ECRIS-TCN, leidžianti veiksmingai nustatyti valstybę narę, turinčią informaciją apie ES apkaltinamuoju nuosprendžiu nuteistų trečiųjų šalių piliečių teistumą. Kai sistema pradės veikti, bus sudarytos sąlygos veiksmingiau keistis informacija per ECRIS apie trečiųjų šalių piliečius, todėl tikimasi, kad gerokai padidės prašymų pateikti informaciją skaičius.

➤ **ECRIS vis dar retai naudojama informacijai apie trečiųjų šalių piliečius gauti** 2020–2024 m. vidutiniškai **93 proc.** visų prašymų buvo susiję su **ES piliečiais**, o apie **7 proc. prašymų buvo susiję su trečiųjų šalių piliečiais ir asmenimis be pilietybės**. Nuo 2017 m. prašymų pateikti informaciją apie trečiųjų šalių piliečius skaičius nuolat **didėjo** ir **2024 m. viršijo 88 000 prašymų**. Tikimasi, kad pradėjus veikti **ECRIS-TCN** informacija apie trečiųjų šalių piliečius per ECRIS bus keičiamasi gerokai dažniau.

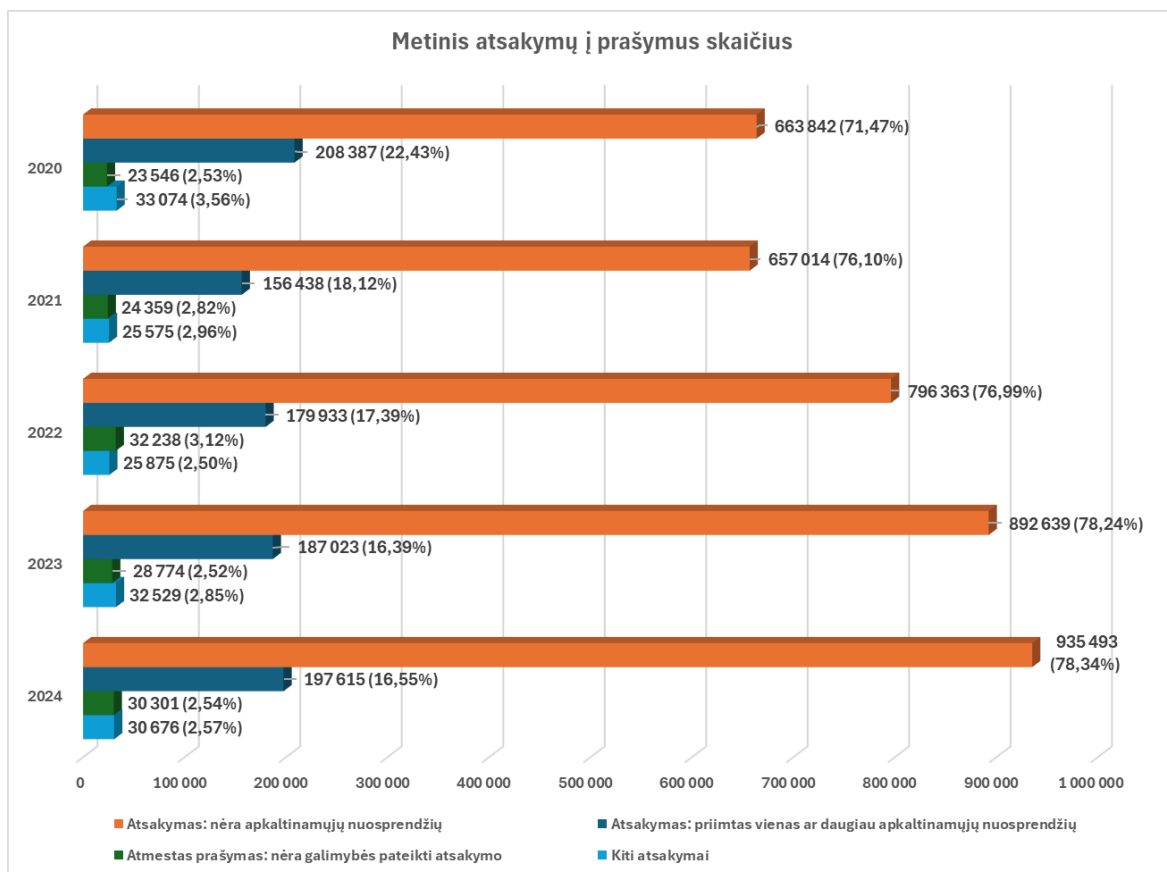
³⁶ Reglamentas (ES) 2019/816, kuriuo sukurama sistema ECRIS-TCN (OL L 135, 2019 5 22, p. 1); Direktyva 2019/884/ES.

2.10. Atsakymai, kuriuose pateikiama informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius

Toliau pateiktose diagramose parodytos atitinkamos atsakymų į prašymus, kuriuose pateikta informacija apie vieną ar daugiau apkaltinamųjų nuosprendžių, atsakymų, kuriuose nepateikta informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius, atmestų prašymų ir kitų atsakymų dalys 2020–2024 m. (per visą informacijos teikimo laikotarpį ir per metus)³⁷.

³⁷ Žr. 11 išnašą. Taip pat žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2.9 skirsnyje pateiktą lentelę.

Per 13 ECRIS veikimo metų vidutiniškai 23 proc. atsakymų buvo pateikta informacija apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius. Tai reiškia, kad beveik vienu atveju iš keturių dėl atitinkamo asmens jau buvo kartą ar kelis kartus priimtas apkaltinamasis nuosprendis, o tai įrodo, kad ECRIS yra vertinga priemonė gauti informacijai apie teistumą.

Daug metų šis skaičius nesikeitė ir siekė apie 30 proc., tačiau 2019 m. staiga sumažėjo iki 19 proc., o 2024 m. – iki 16,6 proc., tuo pačiu metu labai padidėjus prašymų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais skaičiui. Teigiamas požymis yra tai, kad dėl daugumos asmenų, dėl kurių teikiami prašymai pateikti informaciją, pavyzdžiui, patikrinimui įdarbinant, pažymai gauti ir administraciniais tikslais, anksčiau nebuvo priimti apkaltinamieji nuosprendžiai.

2024 m. atsakymai, kuriuose pateikta informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius, sudarė 197 600 atsakymų į visus prašymus pateikti informaciją (padidėjo nuo 188 000 atsakymų 2019 m.). Atsakymai, kuriuose nepateikta informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius, sudarė 78 proc. visų atsakymų, o kiti atsakymai ir atmesti prašymai – 5 proc. visų atsakymų.

- **Tik 16,6 proc. atsakymų atskleisti anksčiau priimti apkaltinamieji nuosprendžiai**
Per 13 metų nuo ECRIS veikimo pradžios atsakymuose į vidutiniškai 23 proc. prašymų pateikti informaciją buvo pateikta informacija apie ankstesnius atitinkamo asmens apkaltinamuosius nuosprendžius. Nuo 2019 m. smarkiai išaugus prašymų kitais nei baudžiamojo proceso tikslais, kai dėl atitinkamų asmenų anksčiau paprastai nebuvo priimti apkaltinamieji nuosprendžiai, skaičiui, ši procentinė dalis toliau mažėjo ir 2024 m. pasiekė 16,6 proc. Tačiau taip pat pažymėtina, kad tais metais daugiau kaip 197 000 atsakymų buvo pateikta informacija apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius.